

Protokoll

Ämne: Rådet för filmpedagogiska frågor - Rådsmöte 2/2022

Datum och tid: 2022-10-20

Plats: Biblioteksrummet, Filmhuset

Närvarande: Per Eriksson (SFF) ordförande
Carin Granath (Föreningen film och
mediepedagogik)
Rose-Marie Strand, Föreningen
Filmdistributörerna)
Linda Lindgren (Föreningen
Filmregionerna)
Anna Sofia Rossholm (Universitet med
filmvetenskaplig utbildning med koppling till
media och pedagogik)
Daniel Lundqvist (föreningen
Filmfestivalerna) - digitalt

Samt:

Daniel Brännström, adjungerad chefsrepresentant
Annika Gillegård, protokollförare
Fatima Khayari, adjungerad
Malin Nygren, adjungerad
Katharina Berggren, adjungerad

Frånvarande:

Olle Agebro (Riksföreningen Biograferna)
Linda Sternö (Filmhögskolor)
Maarit Jaakkola (Nordicom)

Datum: 2022-10-20

Rådet för filmpedagogiska frågor

§ 1 **Ordförande öppnar mötet**

Ordföranden Per Eriksson hälsade alla välkomna.

§ 2 **Fastställande av dagordning**

Material: Dagordning

Förslag på dagordning har skickats ut inför mötet.

Beslut:

- dagordningen godkändes.

§ 3 **Genomgång av ledamöter och kontroll av Filminstitutets webb**

Ordförande har uppmärksammat att uppgifterna på Filminstitutets webb i några fall inte är uppdaterade. Danial följer upp och ser till att dessa korrigeras.

§ 4 **Val av justerare**

Beslut:

- Carin Granath utsågs att justera dagens protokoll.

§ 5 **Information**

a. **Nationell filmvecka för barn och unga 2023 (BUFF)**

Daniel Lundqvist informerade om initiativet Nationell filmvecka för barn och unga, som kommer att äga rum vecka 12, direkt efter BUFF 2023. Uppropet riktar sig till alla som jobbar med film för barn och unga, biografer, distributörer, kommuner, skolor o s v. Under nationella filmveckan ska barn och unga få ta del av en mångfald av film och få underbara upplevelser både i skolan och på fritiden. Konceptet lanserades på prov redan i år med målet att sätta film till barn och unga på dagordningen och underlätta för de enskilda aktörerna att marknadsföra sina aktiviteter under en och samma flagg.

Läslovssatsningen har varit en förebild och BUFF vill att filmupplevelsen ska få samma status som läsupplevelsen. Intresseanmälan är nu öppen. Nio kommuner har anmält sitt intresse, flera regionala resurscentrum som också sprider informationen vidare. Konceptet är fortfarande under utveckling, så förslag och synpunkter välkomnas.

BUFF kommer precis som i år att erbjuda ett paket med fem filmer med tillhörande handledningar från festivalen, vilka blir klart i januari. För 10 000 kr kan filmerna visas obegränsat antal gånger, både på bio och streamat. Förhoppningen är att även fler distributörer tar fram subventionerade erbjudanden.

Både regionala resurscentrum och Folkets Bio uttryckte spontant att de kommer att ta frågan vidare.

b. **SFF Bobo (SFF)**

Per Eriksson berättade om SFF Bobo som inom kort kommer att lanseras. Det är en digital filmklubb för ungdomar, 15-20 år, på nätet, som kan bli fysisk ibland. Några procent av Filmstudiorörelsens befintliga medlemmar är unga. SFF vill nu samla dem och nya medlemmar på ett forum på webben där ungdomarna kan hitta varandra och erbjudas exklusiva digitala filmupplevelser. För att få anordna en filmvisning på biograf behöver en medlem få med sig 30 kompisar som är beredda att betala 30-40 kr. SFF åtar sig då att stå för filmhyra och -bokning. Innan pandemin hann SFF undersöka intresset i målgruppen genom tre visningar på biografen Reflexen i Kärrtorp. Av ca 50 som kom skrev 40 upp sig som intresserade att bli medlemmar i en sådan här filmklubb för unga. SFF tar gärna hjälp att nå ut till ungdomar. Fler aktörer får gärna vara med och utveckla konceptet.

c. **Utvärdering av filmarkivet.se**

Malin Nygren, t f enhetschef och Ida Kjellgren, kommunikatör, Tillgängligt filmarv.

Under hösten -22 kommer en kvalitativ genomlysning göras av Filmarkivet.se med Beyond Research som ska undersöka vilken position filmarkivet.se har i målgrupperna och ge rekommendationer hur plattformen kan vara en självklar del av deras mediekonsumtion. Metoden är djupintervjuer av nyckelpersoner på Filminstitutet och KB, samt representanter för de olika målgrupperna, filmintresserad

allmänhet samt lärare/skola. Resultatet ska vägleda den fortsatta utvecklingen av filmarkivet.se.

Filmarkivet har funnits sedan 2011 och är ett samarbete med Kungliga Biblioteket med syftet att tillgängliggöra en annars otillgänglig del av filmhistorien. Bland de drygt 2 000 filmerna finns kortfilm, dokumentärer, journalfilm, reklam- och informationsfilm, beställningsfilm, privatfilm m m. Målgruppen är allmänhet, forskare och skola.

Tankar från rådet välkomnas in i översynen.

Anna-Sofia Rossholm kunde rapportera att studenter och lärare på högskolenivå använder filmarkivet.se inom olika ämnen, men fortfarande främst inom filmvetenskapen. Malin tar gärna emot förslag på forskare att intervjuas i undersökningen.

Per Eriksson drog sig till minne en diskussion om kvalitet och upplösning kopplat till överenskommelser kring rättigheter som ledde till begränsningar när det gäller att spela upp i större format. Danial Brännström bekräftade bilden men påpekade att läget är ett annat idag och att avtalen kanske behöver ses över.

§ 6 Uppföljning Filminstitutet

a. RFSU-samarbetet

Fatima Khayari har tidigare berättat om samarbetet med RFSU och lärarförbunden kring en serie seminarier, Sex, relationer och film. På seminarierna som riktar sig till lärarstudenter presenteras ett paket av filmhandledningar som skrivits av Filminstitutet och RFSU tillsammans. Filmerna görs även tillgängliga via länkar för seminariernas deltagare. Materialet är framtaget utifrån pedagogernas behov av stöd för att kunna undervisa om frågorna, vilket de är ålagda i den uppdaterade läroplanen och på lärarutbildningen är det ett nytt examensmål. Hittills har seminarier hållits i Stockholm, Karlstad och Umeå medan Malmö återstår. Seminarierna har lockat i snitt 40 personer, främst lärarstudenter. Ett stort intresse att prata om pornografi har noterats.

Anna-Sofia Rossholm ställde en fråga om relationen mellan undervisning och aktivism/politisering, om det uppfattats problematiskt att samarbeta med RFSU. Fatima Khayari svarade att hon inte uppfattat några reaktioner mot samarbetet, däremot har det gett mycket positiv mediauppmärksamhet.

b. Nationella minoriteter i förskolan

Katharina Berggren berättade om det särskilda uppdrag med finansiering från kulturdepartementet hon jobbar med sedan augusti fram till mars 2023, nämligen att ta fram ett filmpedagogiskt språkstärkande material för förskolan med fokus på nationella minoriteter. Efter en kunskapsinsamling och omvärldsanalys är hon nu framme vid ett koncept som förankrats med referensgrupper bestående av förskolepedagoger, forskare, nationella minoriteter och filmpedagoger. Initiativet har välkomnats eftersom förskolan har ett uppdrag att undervisa om nationella minoriteter, men det saknas material. Materialet ska vara färdigt i december.

Per Eriksson frågade om materialet också kan användas för att sälja in filmpedagogik för alla, inte bara för nationella minoriteter. Katharina Berggren svarade att det inte bara är förskolor där nationella minoritetsspråk talas som ska under visa om nationella minoriteter och att materialet riktar sig till alla barn i förskolan och metoderna kan användas allmänt språkstärkande.

Linda Lindgren efterfrågade vilka filmer som finns på de nationella minoritetsspråken för målgruppen. Katharina Berggren svarade att det inte är klart och välkomnar hjälp att hitta lämpliga filmer som också har visningsrättigheter.

c. Strategiskt arbete mot lärarhögskolor och kulturskolan

Fatima Khayari uppdaterade rådet om arbetet att få in filmkunnighet på lärarutbildningarna. Utvecklingsarbetet sker i samarbete med de regionala filmverksamheterna och lärarutbildningar i respektive region, i Skåne, Stockholm, Västernorrland och Västra Götalandsregionen. I Stockholm har en serie, Lärarstudenter tittar på film, inletts på Södertörns universitet. I Västernorrland, på Mittuniversitetet, har antalet föreläsningar på förskolepedagogutbildningen, utökats från en till två gånger. I Skåne, på Malmö universitet har nu ett avtal slutits mellan universitetet, Filminstitutet och Region Skåne kring ett forskningsprojekt som följer försök med film som didaktisk metod.

Anna- Sofia Rossholm rapporterade att arbetet med att erbjuda en fortbildning i filmpedagogik fortsätter. Annika Wik har fått i uppdrag att formulera en kursbeskrivning under hösten.

§ 7 Diskussionsfrågor

a. Filmpedagogiken i kulturpolitiken – vad kan göras?

Per Eriksson efterlyste input om vad rådet vill gå vidare med och fördjupa, kanske personer att bjuda in. Bör rådet utifrån uppdraget att stötta Filminstitutet och filmpedagogik i stort agera på något sätt för att flytta fram positionerna för filmpedagogiska frågor?

Rose-Marie Strand lyfte fram skolbions betydelse för all filmpedagogik. Statistiken visar att skolbion gått ner, inte minst under pandemin. Rådet skulle kunna verka för att den filmiska upplevelsen skrivs fram på ett tydligare sätt, och motivera pedagoger att visa film på ett medvetet sätt. Barns och ungas filmkonsumtion behöver breddas och det filmkulturella samtalet om barn- och ungdomsfilm vitaliseras. Det påverkar hur lärarna värderar film, inte bara som förströelse. Filmupplevelse på bio tränar också ungas koncentration för längre filmer. Barnkonventionen ger barn och unga rätt till kulturupplevelser.

Per Eriksson lyfte fram läslovet som jämförelse, där uppmuntras läsning av all sorts litteratur med antagandet att det leder vidare och djupare. Gäller något annat när unga tittar på film? Behövs en barnfilmskanon?

b. Filmpedagogiska perspektiv på Filminstitutets övriga stöd?

Per Eriksson väckte frågan om Filminstitutets stöd kan stärka filmpedagogiken.

Linda Lindgren rapporterade från Filmregionerna att frågan om film som konstform diskuteras även där, vikten av att film inte bara ska fungera som medel för annat, utan att filmupplevelsen ska stå i fokus utan att det finns någon motsättning till arbetet att stärka filmkunnigheten. Är filmpedagogik mer förpliktigande än pedagogik inom andra konstformer som teater, musik o s v?

Anna-Sofia tyckte att om man ska ge något förslag till kulturpolitiken så är skolbio konkret och lättkommunicerat. Man skulle kunna sätta ett konkret

mål, t ex att alla elever ska gå på skolbio ett visst antal gånger under skoltiden. Kanske också föreslå en kanon?

Daniel Lundqvist talade också för den gemensamma filmupplevelsen som det viktigaste, en kontrast till individuell, likriktad konsumtion. En gemensam filmupplevelse och ett breddat utbud.

Carin Granath rapporterade från FOMP att de också har utbildning av pedagoger som central fråga och att det är bra att Filminstitutet är på den bollen, både inom Kulturskoleklivet och lärarutbildningarna. Hon uttryckte också att det var bra att dagordningen kom ut i god tid så att frågorna hunnit diskuteras i respektive organisation.

Per Eriksson kommer till nästa gång att skicka ut underlag för fortsatt diskussion.

Daniel Lundqvist föreslog att rådet skulle försöka ses under mer avslappnade former under BUFF, som innan pandemin. BUFF kan stå för lokal.

§ 7 Övriga frågor

Inga övriga frågor lades till dagordningen.

§ 8 Mötet avslutas

Ordföranden tackade för gott möte och avslutade detsamma.

Vid protokollet

Justeras

Annika Gillegård

Carin Granath